Shemuel, Week 55: 15:12-21: Shaul v. Shemuel

R' Mordechai Torczyner – torczyner@torontotorah.com

15:12-15 Busted (continued)

1. Rashi to Shemuel I 15:12

בונה לו מזבח הוא המזבח שנאמר באליהו וירפא את מזבח ד' ההרוס (מלכים א' י"ח ל')

He is building an altar for himself; this is the altar mentioned with Eliyahu, "And he repaired the ruined altar of Gd."

2. Ralbag to Shemuel I 15:13

והנה אפשר שחשב שאול שאם יזבחו לד' מן השלל ההוא לא יקשה בעיני הש"י אחר שאינם נהנים בשללם. ולחולשת ההתנצלות הזה יחסו אל הטח.

Perhaps Shaul thought that if they would sacrifice for Gd from those spoils, it would not be bad in Gd's eyes, since they were not benefiting from the spoils. And because of the weakness of this excuse, he attributed it to the nation.

3. Midrash, Shemot Rabbah 1:8

שאמרו המצרים לפרעה בא ונזדווג לאומה זו, אמר להם, "שוטים אתם! עד עכשיו משלהם אנו אוכלים, והיאך נזדווג להם? אלולי יוסף לא היינו חיים!" כיון שלא שמע להם הורידוהו מכסאו שלשה חדשים, עד שאמר להם "כל מה שאתם רוצים, הריני עמכם," והשיבו אותו. לפיכך כתיב "ויקם מלך חדש."

The Egyptians said to Pharaoh, "Let's deal with this nation." He said to them, "You fools! Until now we ate from theirs, now we shall deal with them? Without Yosef, we wouldn't be alive!" When he didn't listen to them, they removed him from his throne for three months, until he said to them, "Whatever you want, I'm with you," and they restored him. Therefore it says, "And a new king arose."

4. Radak to Shemuel I 15:15

לא חמלו עליהם להנאתם אלא למען זבוח לד' שהיה עמהם במלחמה

They did not spare them for their own pleasure, but to sacrifice to Gd, who was with them in the war.

5. Motivations

	Sparing the Animals		Sparing Agag		
	Sincere-Korban	Insincere-Spoils	Sincere-Mercy	Sincere-Shaming	Insincere-Personal
Evidence	No punishment War of Chap 14 "Yad" as altar	15:9 15:19	ś	Adoni Bezek	ŝ

6. Abarbanel to Shemuel I 15:20

ואמר שעשה מעשה המלכים להביא את אגג מלך עמלק חי כדי לבזותו, ואת עמלק החרמתי, כי המלכים זה דרכם להחרים העמים ולהביא מלכם בחבלי עוני וברזל, כמו שהיו למלך בזק (שופטים א' ז') שבעים מלכים מלקטים תחת שולחנו.

And he said he had done as kings do, bringing Agag, King of Amalek alive in order to mock him. "And I destroyed Amalek." For this is what kings do, destroying nations and bringing their kings in ropes of suffering and iron, as the King of Bezek had seventy kings gleaning beneath his table.

7. Rabbi Amnon Bazak, Virtual Beit Midrash, Shiur on Shemuel I 15, Part 1

כריכת חמלת שאול על אגג עם חמלת העם על מיטב הצאן, מלמדת שגם מעשהו נבע מאינטרס אישי צר... שהשארת אגג בחיים נבעה מן הנוהג המקובל בתקופת המקרא, שעל פיו הותיר המלך המנצח את המלך המנוצח בחיים, בתנאים משפילים, ודווקא בדרך זו הושג מיצוי קבוע ותמידי של הסיפוק שבניצחון. דוגמה בולטת לנוהג זה מוכרת לנו מתחילת ספר שופטים...

Lumping together Shaul's sparing of Agag with the nation's sparing of the best sheep teaches that his actions also emerged from narrow personal interest... For leaving Agag alive emerged from the accepted practice in biblical times, in which the victorious king left the defeated king alive, in degrading conditions. Specifically through this was achieved a permanent, on-going extraction of satisfaction in the victory. A prominent example of this is familiar from Shoftim 1...

8. Rabbi Amichai Shoham, שאול ועמלק

ההכנות לטקס בעיצומן, ושאול רואה בזווית עינו את שמואל מתקרב. שאול רץ לקראתו שמח ומאושר: "ברוך אתה לד', הקימותי את דבר ד'!". אולם שאול לא צפה את תגובתו המוזרה של שמואל...

The preparations for the ceremony were at their height, and Shaul saw, from the corner of his eye, Shemuel drawing near. Shaul ran to greet him, happy and satisfied, "You are blessed to Gd, I have fulfilled the word of Gd!" But Shaul didn't anticipate the strange reaction of Shemuel...

15:16-19 Shemuel Tries Again

9. Devarim 9:14

הַרָף מִמֵנִי וַאַשָּׁמִידֵם וָאֵמְחָה אֵת שִׁמַם מְתַּחַת הַשַּׁמַיִם...

Let Me be and I will destroy them, and I will wipe out their name from beneath the heavens...

10. Malbim to Shemuel I 15:16

:'וכו': אחר שזה עצמו מה שמכחיש חטאו הוא עון גדול כמ"ש הנני נשפט אותך על אמרך לא חטאתי לכן א"ל הרף, שים יד לפה ואגידה לך וכו':
Since this itself, denying his sin, was a great sin, as in Yirmiyahu 2:35, "I judge you for saying, 'I have not sinned,'" therefore he said, "Heref", "Put your hand over your mouth, and I will tell you, etc."

11. Abarbanel to Shemuel I 15:16

כאשר ידע שמואל שחמל שאול על הצאן והבקר ועבר על הצווי האלקי, ירד לסבת מה שנאמר לו "נחמתי כי המלכתי את שאול"... ולזה אמר לו שמואל "הרף ואגידה לך את אשר דבר ד'," וענינו אצלי שלכבוד המלכות חשש לדבר בפניו הגזרה האלקית, וכמו שנאמר אחר כך "ושמע שאול והרגני," ולכן אמר "הרף," רוצה לומר "תן לי רשות ואגידה לך את אשר דבר ד'."

Once Shemuel learned that Shaul had spared the sheep and cattle, violating the Divine command, he understood why he had been told, "I regret having crowned Shaul"... Therefore Shemuel told him, "Heref and I will tell you what Gd has said." To me, this means that he was concerned for the honour of the throne, speaking the Divine decree before him, as he would later say, "If Shaul hears, he will kill me." Therefore he said Heref, meaning, "Permit me to tell you that which Hashem has stated."

12. Radak to Shemuel I 15:20

זה אשר אמר שאול היה הפסק לדברי שמואל, כי עדיין לא השלים דבריו ולא אמר לו עדיין מה שדבר אליו ד' הלילה... אבל כשאמר לו שמואל "ולמה לא שמעת" הפסיק שאול את דבריו ואמר "אשר שמעתי"... וחוזר למה שאמר שאול תחילה "הקימותי את דבר ד'" אמר עוד "אמת אמרתי כי הקימותי את דבר ד' אשר שמעתי בקול ד' ואלך בדרך אשר שלחני."

What Shaul said interrupted Shemuel's words, for he had not yet finished his words, and he had not yet told him what Hashem had told him on the previous night... But when Shemuel said to him, "Why didn't you listen," Shaul interrupted his words, saying, "For I did listen"... Returning to what Shaul had said at first, "I have fulfilled the word of Gd," he added, "It is true, I said I fulfilled the word of Gd, for I did listen to the word of Gd, and I went along the path on which He sent me."

15:20-21 Shaul's second defense

13. Radak to Shemuel I 15:20

ואביא את אגג - כלומר אם לא המיתיו עם האחרים לא שלחתיו לנפשו כי הנה הביאותיו ויומת:

"And I brought Agag" – Meaning: Even though I didn't kill him with the others, I did not set him free. I have brought him, and he will die.